

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Kaupungin elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

- a) Näkemykset asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevien sääntelyn täsmentämisestä

Pääosin muutokset tuovat selkeyttä lainsäädäntöön ja lisäävät tietoturvaa. Keha määrittelee järjestelmien rajapintojen määrittelyt mutta sen pitää avoimesti ja ennakoivasti esitellä kriteerit, jotta työvoimaviranomainen pystyy suunnittelemaan mm. täydentävien järjestelmien hankkimista.

Myönteistä on, että käyttöoikeuksia tietojärjestelmiin voisi saada jo v. 2024 aikana ja myöntävä taho on paikallinen työvoimaviranomainen itse. Epäselväksi edelleen jää mahdollisuus ylläalueellisiin käyttöoikeuksiin ja mikä taho ne voi myöntää. Esim. työnantajapalveluissa olisi hyvin tärkeää, ettei asiakastietojärjestelmän näkyvyys ole vain omalle alueelle.

Tulevien työvoimaviranomaisten tiedonsaantioikeus ei tällä hetkellä toteudu etenkään valtakunnallisten toimijoiden taholta. Paikallisesti riittävä tiedonsaanti uudistuksen valmisteluun on ollut parempaa.

- b) Näkemykset siirtävistä sopimuksista ja tuki- ja korvauspäätöksistä

Valtion tulee korvata ne kustannukset, joista on sovittu tai päätetty v.2024 aikana, vaikka kustannukset kohdistuvat vuodelle 2025.

- c) Näkemykset valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

Lakipykälän päivitys helpottaa muutosten tekemistä henkilöstösiirroissa alueen sisällä v. 2025 aikana. Muutoksen hyödyllisyys voi vaihdella eri työllisyysalueiden välillä.

- d) Näkemykset muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista

Ei lausuttavaa.

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotetut muutokset

Palveluprosessin kevennykset ovat oikeansuuntaisia mutta riittämättömiä. Tulevilla työvoimaviranomaisilla on vahva taloudellinen kannustin tehokkaaseen alkupalveluun, jonka kokonaisuus tulisi jättää työvoimaviranomaisten itsensä harkintavaltaan. Palveluprosessin keventämisessä pitäisi huomioida paremmin myös ne asiakkaat, joiden todellinen palvelutarve ei ole työvoimapalvelut.

Se uudistus, että asiakkaiden kanssa, joilla on ratkaisu tiedossa 3 kk:n sisällä, luovutaan pakollisista työnhakukeskusteluista, on järkevä. Samoin on hyvä, että työnhakuvelvoitteiden osalta luotetaan viranomaisen harkintavaltaan.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemykset työttömyysturvalakiin kohdistuvista muutoksista

Ehdotettu muutos on myönteinen. Tosin pitkältä ajalta takautuva käsittely voi olla haaste niin asiakkaan kuin viranomaisen kannalta, esim. jos suunniteltu työllistyminen ei toteudukaan.

b) Muut mahdolliset näkemykset

Kokonaisuutena lausuttavana ollut HE on vaikutukseltaan varsin vaatimaton. Esim. työvoimaviranomaisen harkintavaltaa lisätään varsin vähäisesti tai vaikutus TE24-uudistukseen samoin varsin vähäinen. Esitykset vaikuttavat olevan valtion toimijoiden lähtökohdista esitetyt, ei niinkään tulevien työvoimaviranomaisten eli kuntien.